

**ESPOO
ESBO**

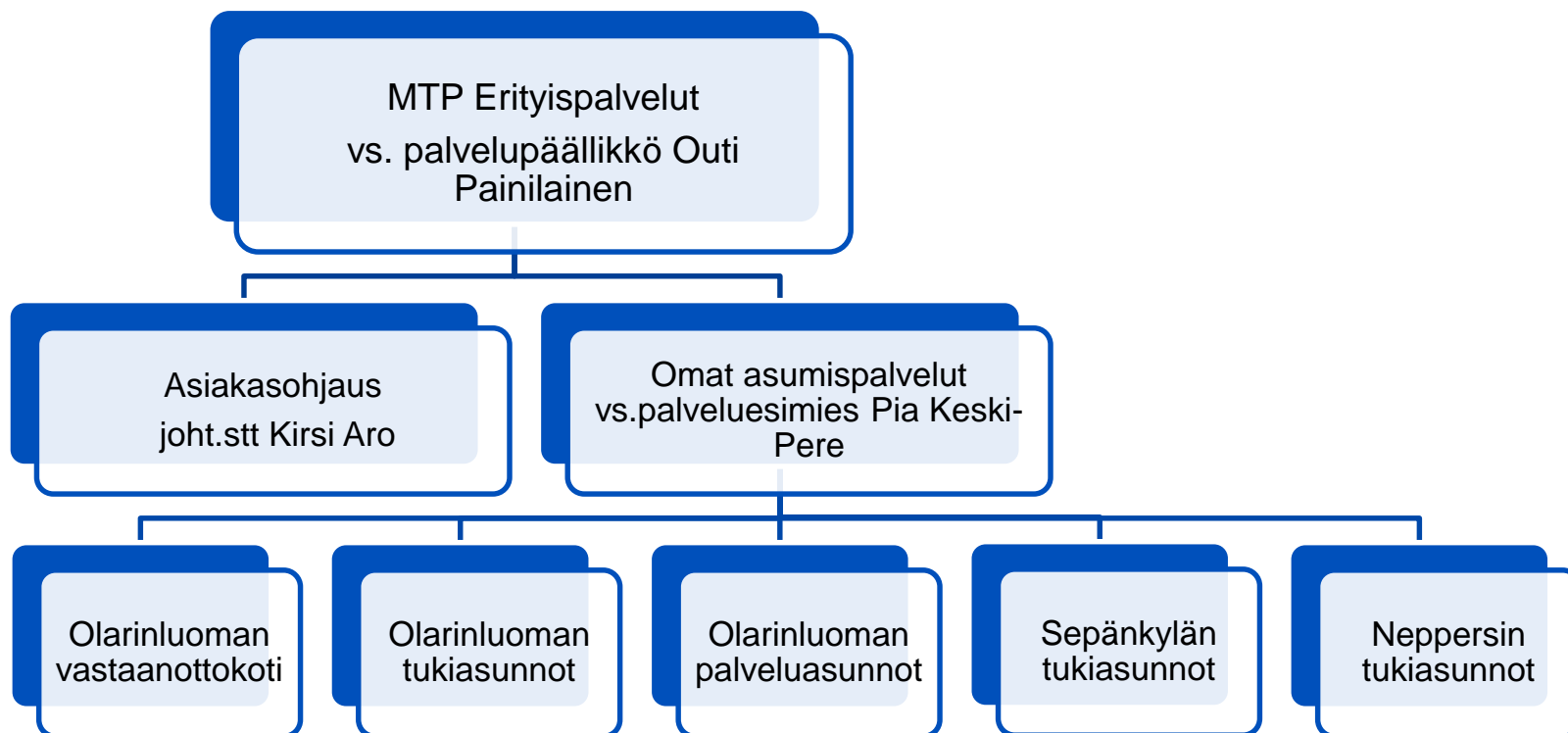
Päihdeongelma ja asuminen

16.9.2020

Sos.tt Helena Hankala ja sos.ohj. Janette Jalonen
Espoon Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden erityispalvelut

ESPOO
ESBO

Omat asumispalvelut

- **Olarinluoman vastaanottokoti**
  - Tilapäismajoitusta asunnottomille espoolaisille päihdeasiakkaille
- **Olarinluoman tukiasunnot**
  - Tuettua asumista päihdeasiakkaille, 38 asukasta
  - Asunto ensin periaatteella toimiva
- **Olarinluoman palveluasunnot**
  - Tehostettua palveluasumista päihdeasiakkaille, 22 asukasta
  - Asunto ensin periaatteella toimiva
- **Sepänkylän tukiasunnot**
  - Päihteetöntä tuettua asumista päihdekuntoutujille, 27 asukasta
- **Neppersin tukiasunnot**
  - Päihteetöntä tuettua asumista päihdekuntoutujille, 16 asukasta

ESPOO
ESBO

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden Asiakasohjaus

- Asumispalveluihin ohjaus ja valvonta: tuettu asuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen
- Päihdekuntoutuksen raskaat palvelut: laituskuntoutus ja kotikuntoutus
- Opioidikorvaushoidon koordinointi

ESPOO
ESBO

Kolme SAP-työryhmää

- Päihdesap ma klo 12.00
  - Päihdelaitoskuntoutus ja –kotikuntoutus
- Asunnottomien SAP ti klo 8.15
  - Yhteistyössä aikuisten sosiaalipalveluiden kanssa
  - Tuetun asumisen palveluita ja kotiin vietävää asumisen tukea
- Asumisen SAP ti klo 13.00
  - Tuetun asumisen palveluita ja kotiin vietävää asumisen tukea
  - Palveluasuminen
  - Tehostettu palveluasuminen

Kriteerit asumispalveluihin

- Sosiaalihuoltolain 21§ mukaisia asumispalveluita espoolaisille, jotka mielenterveys- ja/tai päihdesairauden vuoksi tarvitsevat apua tai tukea asumisessa.
- Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut.
- Asumispalveluihin sisältyy jatkuva arviointi asiakkaan palvelutarpeesta. Sitä arvioidaan yhteistyössä asiakkaan, palveluntuottajan, hoitotahon, muun verkoston ja asiakasohjauksen kanssa.
- Myönnetyt asumispalvelut ovat määräaikaaisia ja tavoitteena on asiakkaan itsenäinen asuminen. Joillakin asiakkailla asumispalveluiden tarve on pitkäaikainen. Asiakkaan yksilöllinen palveluntarve määrittää asumisen palvelun keston.

Tuettu asuminen

- Asiakkaan tuen tarve johtuu mielenterveys- ja/tai päihdesairaudesta. Tuen tarve ei johdu vain somaattisesta sairaudesta tai fyysisen toimintakyvyn rajoitteesta.
- Asiakkaalla on hoitotaho mielenterveys- ja/tai päihdeasioissa. Asunto ensin periaatteella toimivaa tuettua päihdeasumista voidaan myöntää myös silloin, kun asiakkaalla ei ole hoitokontaktia.
- Tuetun asumisen toiminta vastaa asiakkaan tuen tarpeeseen, joko yksin tai yhdessä muiden palvelujen kanssa. Asunnottomuus ei yksin täytä tuetun asumisen kriteerejä.
- Asiakkaan tuen tarve ei ole päivittäistä ja pääasiallinen tuen tarve ajoittuu 8-18 välille.
- Asiakas on motivoitunut vastaanottamaan ohjausta ja tukea.
- Asiakas selviytyy päivittäistoiminnoista pääsääntöisesti itsenäisesti.
- Asiakkaan toimintakykyä voidaan ylläpitää ja/tai edistää tuetun asumisen toiminnalla TAI tuetun asumisen ohjaajien tuella voidaan vähentää tai ennaltaehkäistä raskaamman tuen ja hoidon tarvetta.

ESPOO
ESBO

Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

- Asiakkaan toimintakyky on alentunut ja tuen tarve johtuu mielenterveys- ja/tai päihdesairaudesta. Tuen tarve ei johdu vain somaattisesta sairaudesta tai fyysisen toimintakyvyn rajoitteesta.
- Palveluasuminen/ tehostettu palveluasuminen vastaa asiakkaan tuen tarpeeseen, joko yksin tai yhdessä muiden tukipalvelujen kanssa.
- Tuettu asuminen ei ole asiakkaalle riittävä palvelumuoto.
- Asiakkaalla on tuen tarpeita päivittäisissä arjen taidoissa (esim. ravitsemus, hygienia, siisteys, vuorokausirytmä, lääkehoidon toteuttaminen)
- Asiakas on sitoutunut ottamaan vastaan asumispalvelua sekä siihen liittyvää ohjausta ja tukea.
- Palveluasuminen: Asiakkaan pääasiallinen tuen tarve rajoittuu klo 7-21 välille. Asiakkaan on pystyttävä tarvittaessa toteamaan avun tarpeensa ja hakemaan apua puhelimitse yöaikaan.
- Tehostettu palveluasuminen: Asiakas tarvitsee ympärivuorokautisesti tukea, apua tai työntekijän läsnäoloa. Palveluasuminen ei ole asiakkaalle riittävä palvelumuoto

Sakko- ja lyhytaikaisvangit

- Espoossa on uutena työmuotona alkamassa työskentely sakko- ja lyhytaikaisvankien parissa. Tarkoituksena on, että ko. asiakkaiden mielenterveys- ja päihdeongelmien osalta voidaan ottaa suoraan yhteyttä MtP:n ohjaajaan, joka voi tarvittaessa tavata asiakkaita jo vankeuden aikana ja olla mukana luomassa asiakkaan tarvitsemia verkostoja. Tavoitteena saada hoitokontakti jo vankeuden aikana.
- Työmuoto vielä kehittymässä.

ESPOO
ESBO

Asumisen ja päihdekuntoutuksen tarve

- Soveltuvan asumisen arviointi ja oikeisiin palveluihin sijoittaminen
- Päihdekuntoutuksen tarpeen arviointi ja järjestäminen
- Kuntoutuksen seuranta ja verkostotyö
- Asumisen ongelmiin puuttuminen riittävän ajoissa

ESPOO
ESBO

Yhteystiedot

- mtpasiakasohjaus@espoo.fi
- Sakko- ja lyhytaikaisvangit: ohj. Laura Rosenberg
laura.rosenberg@espoo.fi